

# Smøring og handel med andre land

Av Helge Seip

11/2-1988

19-08-008  
16 febr 1988

NRKs program om smøring i forbindelse med utenlandske kontrakter har vakt adskillig oppmerksomhet blant seerne. Det var opplysende så langt det rakk. Ikke minst la nok mange merke til at norske skattemyndigheter uten videre godtar rimelig dokumenterte smøringsbeløp i forbindelse med større eksportleveranser.

En meget aktuell sak, der også enkelte norske foretagender har sine interesser, ble imidlertid bare såvidt streift under sendingen. Det gjelder den berømmelige Bofors-kontrakten, som tidligere har vært nevnt i Aftenposten i forbindelse med en memoarbok av den tidligere leder for Moderata Samlingspartiet i Sverige, Ulf Adelson. Han skriver like ut at partilederne hadde et møte med daværende statsminister Olof Palme før hans reise til India.

Adelson skriver meget

rett på sak. Han fortier ikke at det var spørsmål om smøring i forbindelse med leveransene, men fryktet at franskmennene, som var den andre gjenværende konkurrent om kontrakten, ville være dyktigere enn svenskene med å tilby «mutor». Så summen i NRK-programmet om smøring, der det høyeste tallet man antydte lå på 30 millioner dollar, var kanskje ikke så helt tatt ut av den blå luft? Selv om det ikke synes å være ført bevis for de anklagene som har vært rettet fra opposisjonshold i India om bestikkelser i forbindelse med Bofors-avtalen, har iallfall svenske myndigheter på ingen måte vært fremmede for tanken.

## Andre veien også?

Et annet synspunkt burde dessuten vært antydte som en mulighet i dette TV-programmet. Kan det ikke gå

smøring den andre veien også? Var det ikke i virkeligheten et ganske skinnhellig bilde vi fikk av den norske virkeligheten, når det ble påstått at smøring var noe som begrenset seg til land i Latin-Amerika, Asia og Afrika, et utsagn som rett nok ble modifisert med en «provisjonsavtale» med en italiensk mellommann? Hva skal man f.eks. kalle det, når et norsk firma kjøper en større maskin i Japan, og direktøren med frue etterat avtalen er inngått blir invitert på Tokyo-tur med alt betalt for begge? Hvor ofte klarer skattedirektøren å finne frem til norske mottagere av smøring i forbindelse med import? Vil skattedirektøren påstå at slikt ikke eksisterer, eller at det dreier seg om rent bagatellmessige forhold?

Kanskje burde vi få et tilleggsprogram om smøring, et program som retter mer nærgående og mindre flatterende spørsmål innover i eget land. Det er neppe nødvendig å reise til Nigeria for å finne eksempler som belyser et alvorlig etisk og samfunnsmessig problem i dagens verden.

## Bli med til Jazz og Herritage festivalen i New Orleans 17. april!

Teatersentralen og Tjæreborg arrangerer 2 ukers tur til New York og New Orleans.

Pris **kr. 9.900,-** pr. person som inkluderer reise tur/retur, opphold på mellomklassehotell i dobbeltrom, transport, endel felles middager, besøk på jazzklubb i New York, fly New York—New Orleans tur/retur, sightseeing, elvebåttur og jazzcruise i New Orleans. Reiseledere: Astrid Harang og Bjørg Eriksen.



Nærmere opplysninger og påmelding til vår Gruppeavd.

**(02) 33 06 10.**

**Tjæreborg  
Temareiser**



Gruppeavdelingen,  
Lille Grensen 7, 0159 Oslo 1.

## FINANSIERING

1. Gjeldsbrevlån til bil, oppussing m.v. innvilges på dagen.
2. Markedslån innvilges på dagen med pant i innskuddleilighet, eller fast eiendom.
3. Lån med pant i fast eiendom. Løpetid fra 10 til 40 år. Effektiv rente 16,2%.

Åpent: mand.-torsd 9-19, fred.9-16, lørd. 9-13.

Tlf. Moss: 032/56 940.  
Tlf. Oslo: 02/68 72 66  
Tlf. Oslo: 02/68 81 01  
Tlf. Fr.stad: 032/17 266



**MOSS FINANSFORUM**  
Rådhusgt. 1 1500 Moss